

Sygn. akt **IV Ka 1591/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w IV Wydziale Karnym Odwoławczym
w składzie:

Przewodniczący: SSO Władysława Motak

Sędziowie: SO Ryszard Małachowski (ref.)

SO Dorota Mazurek

Protokolant: Kamila Michalak

przy udziale Prokuratora Prok. Okr. Damiana Kordykiewicza

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2015 r.

sprawy **B. F.**

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie

z dnia 25 maja 2015 r. sygn. V K 67/15

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę B. F. przekazuje Sądowi Rejonowemu Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie do ponownego rozpoznania.

SSO Dorota Mazurek SSO Władysława Motak SSO Ryszard Małachowski

Sygn. akt IV Ka 1591 / 15

UZASADNIENIE

B. F. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 16.02.2005r., sygn. akt V K 1685 / 04, za czyn z art. 310 § 2 kk i inne popełniony w dniu 25.03.2002r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat i karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych po 10 złotych, przy czym następnie zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności,
2. Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 07.09.2007r., sygn. akt V K 799 / 07, za czyn z art. 279 § 1 kk popełniony w dniu 06.01.2007r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat i karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych po 10 złotych,
3. Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 17.11.2010r., sygn. akt V K 421 / 10, za czyn z art. 279 § 1 kk i inne popełniony w dniu 03.07.2010r. na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym

zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat i karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych, przy czym następnie zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności,

4. Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 08.02.2011r., sygn. akt V K 600 / 10, za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełniony w dniu 26.07.2010r. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat,

5. Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 05.04.2011r., sygn. akt IV K 1701 / 10, za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 kk popełnionych w dniu 20.11.2010r. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat, przy czym następnie zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności,

6. Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 25.05.2011r., sygn. akt IV K 63 / 11, za czyn z art. 279 § 1 kk i inne popełniony 03.09.2010r., na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności;

7. Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 01.06.2011r., sygn. akt V K 199 / 11, za czyn z art. 279 § 1 kk i inne popełniony 2-3.12.2010r., na karę 1 roku pozbawienia wolności;

8. Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 24.08.2011r., sygn. akt V K 549 / 11, za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełniony w dniu 03.10.2010r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, przy czym następnie zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności,

9. Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 03.01.2012r., sygn. akt V K 146 / 11, za czyny z art. 178a § 1 kk i inne popełnione w dniu 13.05.2010r. na karę łączną 1 roku ograniczenia wolności,

10. Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 19.01.2012r., sygn. akt IV K 770 / 11, za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 kk popełnionych pomiędzy styczniem 2010r. a 23.09.2011r. na karę 3 lat pozbawienia wolności;

11. Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 31.01.2012r., sygn. akt V K 620 / 11, za czyny z art. 279 § 1 kk i inne popełnione 22-24.06.2011r., 24-26.06.2011r. i 26.06.2011r. na karę łączną 3 lat pozbawienia wolności;

przy czym wyroki nr 10 i 11 zostały objęte następnie wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 10.09.2012r., sygn. akt V K 253 / 12, na mocy którego orzeczono wobec skazanego karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

natomiast wyroki nr 3, 4 i 6 zostały następnie objęte wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 09.05.2013 r., sygn. akt V K 85 / 13, na mocy którego orzeczono wobec skazanego karę łączną 2 pozbawienia wolności i karę łączną grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych.

Wyrokiem łącznym z dnia 25 maja 2015r. Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, sygn. akt V K 67 / 15, na podstawie art. 85 kk, art. 86 § 1 kk i art. 87 kk połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami nr 3, 4, 6, 7 i 8 oraz karę ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem nr 9 i orzekł wobec B. F. karę łączną 3 lat pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 577 kpk na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okresy: od 03.04.2010r. do 04.04.2010r., od 03.09.2010r. do 03.09.2010r., od 04.09.2010r. do 04.09.2010r., od 13.06.2011r. do 13.06.2011r., od 29.09.2011r. do 27.01.2013r., od 20.06.2013r. do 20.06.2014r.

Na podstawie art. 576 § 1 kpk orzekł, że w pozostałym zakresie wyroki podlegające łączeniu ulegają odrębnemu wykonaniu.

Na podstawie art. 572 kpk w pozostałym zakresie, to jest co do wyroków nr: 1, 2, 5, 10 i 11, umorzył postępowanie.

Na podstawie art. 575 § 1 kpk orzekł, że wyrok łączny Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, sygn. akt V K 85/13 traci moc.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów związanych z wydaniem wyroku łącznego.

Apelację od powyższego wyroku w całości na korzyść skazanego wniósł prokurator. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił obrazę art. 85 kk poprzez niewłaściwe zastosowanie i połączenie z wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 17.11.2010r., sygn. akt V K 421/10, będącym zarazem najwcześniejszym z wyroków objętych postępowaniem o wydanie wyroku łącznego, wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 01.06.2011r., sygn. akt V K 199/11, za czyn z art. 279 § 1 kk i inne popełnione w dniach 02-03.12.2010r., albowiem nie zachodziły przesłanki do ich połączenia.

Podnosząc powyższy zarzut wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie do ponownego rozpoznania.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Wywiedziona przez prokuratora apelacja okazała się zasadna. Przeprowadzona kontrola instancyjna zaskarżonego wyroku łącznego ujawniła błędy Sądu I instancji, które skutkować musiały orzeczeniem Sądu odwoławczego o charakterze kasatoryjnym.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, że nie podlegają połączeniu węzłem kary łącznej wyroki opisane w punktach 1 i 2 części wstępnej zaskarżonego wyroku, albowiem czyn objęty wyrokiem Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 07.09.2007 r., sygn. akt V K 799 / 07, popełniony został w dniu 06.01.2007r., a zatem po dacie wydania wyroku Sądu Rejonowego w Szczecinie z dnia 16.02.2005r., sygn. akt V K 1685 / 04. W tym zakresie zasadnie zatem Sąd I instancji, wobec braku warunków do wydania wyroku łącznego, umorzył postępowanie na podstawie art. 572 kpk.

Prawidłowo także Sąd meriti uznał, że pierwszym wyrokiem w rozumieniu art. 85 kk (w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015r.), jest wyrok Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 17.11.2010r., sygn. akt V K 421 / 10. Rację ma jednak skarżący, iż rozstrzygnięcie zawarte w pkt I części dyspozytywnej wyroku łącznego zapadło z naruszeniem art. 85 kk. Zgodnie bowiem z powołanym przepisem połączeniu podlegają kary, tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, orzeczone za czyny popełnione zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z nich. Przekładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że Sąd I instancji prawidłowo przyjął, że cezurę czasową stanowi data wydania wyroku w sprawie o sygn. akt V K 421 / 10 (wyrok Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 17.11.2010r.), błędnie jednak węzłem kary łącznej objął karę jednostkową wymierzoną wobec B. F. w sprawie o sygn. akt V K 199 / 11, za czyn popełniony 02-03.12.2010r., albowiem data tego czynu wykracza poza datę wyrokowania w sprawie o sygn. akt V K 421 / 10.

Pozostałe przestępstwa popełnione w dniach: 08.02.2011r. (wyrok Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia sygn. akt V K 600 / 10) 03.09.2010r. (wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 25.05.2011r., sygn. akt IV K 63 / 11), 03.10.2010r. (wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 24.08.2011 r., sygn. akt V K 549 / 11), 13.05.2010r. (wyrok Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 03.01.2012r., sygn. akt V K 146 / 11) niewątpliwie pozostają w realnym zbiegu, bowiem skazany dopuścił się ich zanim zapadł wyrok Sądu Rejonowego Szczecin -Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 17.11.2010r., sygn. akt V K 421 / 10. Kary wymierzone za pozostające w zbiegu przestępstwa nie są tego samego rodzaju, ale zgodnie z treścią i na zasadach określonych w art. 87 kk, podlegają łączeniu.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzić zatem należy, że Sąd Rejonowy, z naruszeniem art. 85 kk, przyporządkował do ustalonego w punkcie I części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku realnego zbiegu przestępstw czyn objęty wyrokiem wydanym w sprawie o sygn. akt V K 199 / 11, podczas gdy węzłem kary łącznej winien był objąć jedynie kary jednostkowe orzeczone w sprawach wskazanych w punktach: 3, 4, 6, 8 i 9 części wstępnej zaskarżonego wyroku.

Biorąc pod uwagę wzajemne usytuowanie dat wydanych wobec B. F. wyroków oraz czas popełnienia przez skazanego poszczególnych przestępstw, wbrew ustaleniom Sądu I instancji, w niniejszej sprawie, zachodzi jeszcze jeden realny zbieg przestępstw. Zauważyć bowiem należy, że przestępstwo będące przedmiotem osądu wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 01.06.2011 r., sygn. akt V K 199 / 11, zostało popełnione 02-03.12.2010r., a zatem przed datą wydania wyroku Sądu Rejonowego Szczecin -Centrum w Szczecinie w sprawie o sygn. akt IV K 1701 / 10 z dnia 05.04.2011r.

W konsekwencji, Sąd Rejonowy niezasadnie umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego co do wyroku opisanego w punkcie 5 części wstępnej wyroku łącznego.

Mając na uwadze charakter stwierdzonych uchybień, to jest nieprawidłowe objęcie w punkcie I części dyspozytywnej wyroku węzłem kary łącznej kary jednostkowej orzeczonej wyrokiem opisanym w punkcie 7 części wstępnej zaskarżonego wyroku oraz niedostrzeżenie zaistnienia drugiego realnego zbiegu przestępstw obejmującego czyny opisane w punktach 5 i 7 części wstępnej wyroku łącznego, których konwalidowanie w postępowaniu odwoławczym nie było możliwe, na podstawie art. 437 § 2 kpk, uchylono zaskarżony wyrok i sprawę przekazano Sądowi Rejonowemu Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie do ponownego rozpoznania. Sąd odwoławczy nie był bowiem władny dokonywać w toku kontroli instancyjnej zmiany ustaleń faktycznych, przejawiających się utworzeniem określonych grup zbiegających się przestępstw, z konsekwencjami w zakresie wymiaru kar łącznych.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji zbada na nowo przesłanki realnego zbiegu przestępstw zgodnie z art. 85 kk, z uwzględnieniem uwag naprowadzonych powyżej. Przy wymierzaniu kar łącznych - poza przepisami materialnoprawnymi - należy mieć na uwadze regułę określoną w art. 443 kpk, albowiem obecnie uchylony wyrok łączny został zaskarżony jedynie na korzyść skazanego. Obowiązek respektowania zakazu reformationis in peius w sytuacji "przesunięcia" jednego z czynów z pierwszego realnego zbiegu przestępstw do nowopowstałego drugiego realnego zbiegu przestępstw, oznacza, że suma dolegliwości wynikających z wszystkich kar łącznych, jakie zostaną orzeczone w wyniku ponownego rozpoznania sprawy, nie powinna przewyższać tej, która wynikała dla skazanego z uchylonego wyroku łącznego.

Sąd ponownie rozpoznający sprawę winien pamiętać także o powołaniu właściwej podstawy prawnej umorzenia postępowania w odniesieniu do wyroków opisanych w punktach 10 i 11 części wstępnej zaskarżonego wyroku. Powołane orzeczenia objęte już zostały wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego Szczecin -Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 10.09.2012r., sygn. akt V K 253 / 12, a zatem umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego w zakresie ww. wyroków winno nastąpić nie na podstawie art. 572 kpk, jak to uczynił Sąd meriti, lecz w oparciu o art. 17 § 1 pkt 7 kpk (powaga rzeczy osądzonej).

SSO Dorota Mazurek SSO Władysława Motak SSO Ryszard Małachowski